

PLANETES

Az űrutazás szerelmesei

// interlude

Cím:
PLANETES
(プラネテス)

Kiadási év:
2003-2004

Típus: TV sorozat

Kategória:
Tudományos-fantasztikus, űrutazás, romantikus, dráma, akció

Hossz: 26x25 perc

Rendező:
Goro Taniguchi

Karakter tervező:
Yuriko Chiba

Animáció: Bandai
Visual, Sunrise

Zene:
Kotaro Nakagawa

Eredeti mű:
Makoto Yukimura

Az emberiség az ősidők kezdete óta vágyakozva tekint a ragyogó égboltra, hogy karját kinyújtva elérje a csillagokat, felfedezze az űr végtelen óceánját. Az első űrtörők, akik messzebbre merészkednek az ismert világ határain, életüket sem restek kockáztatni a kalandért, az ismeretlenért. Olyan nők és férfiak ők, akiket vonz ez a varázslatos mélység, a határok nélküli lét, akár egykoron a tengerek bátor matrózait, midőn új földrészek után kutatva szeltek a vizeket. Új horizontok felé haladva döbbenünk rá igazán, hogy mennyire is törekeny és esendő az ember önmagában. Szükségünk van családra, barátokra, szerelemre, olyanokra, akik támogatnak bennünket céljaink, álmaink megvalósításában, erőt adnak az embert próbáló feladatok leküzdéséhez. Senki nem születik hősnak, egy adott helyzet, egy pillanat döntéseként válik azzá. Magányos hősök sem léteznek, mindenki mögött ott áll valaki, vagy valami, ami azzá teszi, aki. Eppen ezért nem feledkezhetünk meg róluk, a hétköznapi hőseiről sem, akikkel nap mint nap találkozhatunk akár magunk is, s olykor észre sem vesszük őket. Ők azok, akik aprónak tűnő tettekkel, munkájukkal, gondoskodásukkal és szeretetükkel jobb, biztonságosabbá teszik életünket, szűkebb környezetük, egy közösség, illetve az emberiség életét. Ez a hősiesség tesz képessé mindenkit, hogy leküzdje az akadályokat, bátran nézzen szembe az ismeretlennel a végtelen űrességben. Történetünk szereplői is ilyen hősök, lássuk hát, miként váltak azzá...

2075-öt írunk, a helyszín az ISPV 7 űrállomás, Technora Vállalat

Képzelnünk el egy olyan világot, ahol az űrutazás a mindennapok részévé vált. A Föld és az űrállomások között valamint a Holdon található bázisok felé rendszeres távolsági járatok indulnak, az utas szállítók szuborbitális pályán repülnek, s az emberiség már a Jupiter elérésének álmát készül éppen valóra váltani egy expedíció keretében. Az űrben, mint számunkra idegen élettérben, számtalan veszély fenyeget bennünket:

elképzelhetetlen forráság és hideg, kozmikus sugárzás, súlytalanság, bezártság miatti mentális betegségek s egyéb kedvezőtlen élettani hatások, amelyeket tudásunk legjavával próbálunk ellensúlyozni. De amitől semmilyen technológia nem képes megvédeni bennünket az az emberi felelőtlenség, kapzsiság s a hatalom iránti vágy. Ahogy egyre bátrabban, egyre gyakrabban s egyre messzebbre távolodunk el szülőbolygónktól az újabb és újabb technikai vívmányoknak köszönhetően egy súlyos katasztrófának kell történnie, amely felhívja a figyelmet a fokozatosan megnövekedett forgalom biztonságát veszélyeztető tényezőre: az űrszennyezés problémájára. 2068-ban egy szuborbitális utasszállító a pályájára tévedt űrszemét következtében lezuhan: mindössze egyetlen apró csavardarab okozta a tragédiát, 8 kilométer másodpercenkénti sebességgel földköri pályán keringve.

Folytatás a következő oldalon!

A baleset következtében a figyelem középpontjába kerülnek az elhagyott mű-holdak, az űrsík-lókról leváló üzemenyagtartályok, az űrállomások építése során hátramaradt hulladékok, s egyéb, az űrutazást és annak fejlődését alapjaiban veszélyeztető törmelékek. Mint minden elterjedt közlekedési formánál, úgy a főbb űrhajózási útvonalak biztonsága, tisztán tartása is fokozott fontossággal bír, így kezdetét vette a hulladékok szervesített begyűjtése, eltávolítása.

A történet során a Technora Vállalat űrállomásán a hulladékbegyűjtő osztály mindennapjaiba nyerhetünk betekintést. A csoport egy eldugott kis helyen, az állomás legalján kapott helyet, lenézően „Fél-Osztálynak” nevezik őket a cégen belül amelyet csak kényszerből tart fenn a vállalat, hogy profitorientált tevékenység mellett ellássa ezen irányú közfeladatát, az űrutazás biztonságának megőrzését. A kis csapat munkája nagyon veszélyes, s a megvetés mellett emberi, anyagi erőforrásokban is szűkölködik, de feladatuk elvégzésében ez nem akadályozza meg őket, számtalan kalandba keverednek, csapattá, családdá kovácsolódnak, szerelmek szövődnek, s végül mindannyian igazi hőssé válnak. Megismerhetjük a jövőbeli Földet, ellátogatunk a kolonizált Holdra, felbukkan az „Űrfelszabadítási” Front (Space Defense Front) terrorcsoport, s láthatjuk az űrutazás újabb úttörőit, amint elindulnak a Jupiter felé.

Hőseink

A sorozat elején elsőként egy lánnyal, a 20 éves **Tanabe Aival** ismerkedhetünk meg, aki kiképzésének végzetével lelkesen veti bele magát első űrbéli megbízatásába, mint a Technora hulladékbegyűjtő osztályhoz rendelt EVA specialista (Űrhajósok űrhajón kívül, általában szkafanderben végzett bármilyen tevékenysége, beleértve az űrsétát, bolygók felszínén tett sétát is).

Lelkeseése számtalan kellemetlen helyzetbe keveri, s gyakran hamarabb beszél, mint gondolkodna, de odaadása, alapvetően kedves személyisége és hatalmas igazságérzete révén könnyen beilleszkedik a kis csapat életébe. Elbűvölő személyiségét legjobban másik főhősünk egykori mentora által ráragasztott beceneve, az „Angyal” fejezi ki a legjobban.

Itt találkozunk először másik főszereplőnkkel, a nagyhangú, ám rendkívül elhivatott, már-már veteránnak számító 25 esztendő **Hoshino Hachiroutával**. Édesapja nyomdokait követve vált űrhajózássá, s arról álmodozik, hogy egyszer saját űrhajója lehet, így nem kell tovább szemetesként tengetnie űrbéli életét. Hoshino beceneve Hachimaki, amelyet egykori tanára agagtott rá, mert folyton fehér, japán fejpántot visel. EVA specialistaként Ai mentora lesz, s nagyon megkedvelik egymást a folytonos veszekedéseik ellenére. Szeleburdisága, nagy szája, s olykor gyerekes macakcsága mögött egy mélyen érző, s kitarító embert láthatunk, aki szeretteiért bármit megtesz, viszont érzelmeit, főként a szerelmet nagyon nehezen képes kifejezni. Átéli minden űrhajós legszörnyőbb rémálmát, amely karrierjének a végét is jelentheti, belső démonaival is meg kell küzdenie. Továbbá a tervezett Jupiter expedíció tagjának is jelentkezik, ahol szintén komoly kihívásokkal kényyszerül majd szembenézni.

Ai és Hachi kapcsolata, egymáshoz való viszonya képezi a sorozat fő romantikus fonálát. A másik íránt érzetteket sokáig mindketten tagadják, de a számtalan kihívás, veszély közel hozza őket egymáshoz. Első találkozásuk alkalmával Hachi éppen űrruhában tér vissza a csoporthoz, azzal a kis hiányossággal, hogy a felső része még rajta van ugyan, de legalul már csak az űrhajósok ruha alatti szokásos viseletét, egy pelenkát hord, amely alapján Ai később rá is ragasztja a „pelenkás” becenevet.

S jedségében egyből kisebb felfordulást okoz új helyén, megteremtve ezáltal az alkalmat, hogy a csoport többi furcsa figurája is bemutatkozzon a komikus szituáció keretében.

Megismerkedhetünk **Philippe Myers** osztályvezető helyettesével, aki egy rendkívül szerény, magát alábecsülő idősebb férfi, szívében viseli a csoport sorsát, s folyton valamilyen rácsapálivalót ropogtat. A csapat ügyeletes mókamesterével **Arvind Lavie** személyében, mint helyettes csoportvezető.

Folytatás a következő oldalon!

Fee Carmichael kapitánnyal, a „Játékdoboz” roncsbegyűjtő űrhajó 35 éves női parancsnokával, s mint anyával is, akinek szigorú anyai gondoskodása és szeretete a személyzet tagjai felé is megnyilvánul. S aki folytonosan bosszankodik, hogy milyen nehéz megfelelő dohányzó helyet találni az állomáson, ha a kijelölt zónák zárva vannak.

Edelgard Rivera 26 éves, elvált rész munkaidős lány, aki a „szemetes osztály” irodai papírmunkáit végzi nagy odaadással, s mellette több helyen is dolgozik, valamint olykor egész merészen öltözködik. Rideg, gépies személyisége megtévesztő, egy nagyon kedves, kitartó, barátihöz és elveihez hű lány.

Yuri Mihalkov egy rendkívül nyugodt, kedves tagja a csapatnak, s az állomáson élő állatok gondozását is ő látja el a részlegen belül. A megpróbáltatásokat látszólagosan könnyedén, higgadt egykedvűséggel viselő alarc mögött azonban egy mélységesen szomorú és érző ember rejtőzik, akit személyes tragédiája tart a végtelenben. Az űrben keresi annak emlékét, akit az űr ragadtat el tőle, s láthatjuk, hogyan találja meg lelki békéjét. Érdekesként megemlíteném, hogy a sorozat

orosz szereplőjének névadása valószínűleg Jurij Gagarin emléke előtt tisztelegő, mint első ember a világűrben.

Nem a „szemetes” szekció tagjai, de a történet során fontos szerepet kap még **Clair Rondo**, Hachi volt barátja, aki egy váratlanul igen megbecsült helyen, az irányítóteremben dolgozik, s ezáltal volt barátjának a felettese is egyben.

Gigalt Gungulgash a Technora hulladékbegyűjtő osztályának egykori vezetője, a történet folyamán már egy űrbiztonsági ügynökség (OSA – Orbital Security Agency) magas rangú tisztje. Korábban Hachimaki EVA instruktoraként is élt már egyik kedvenc habitusával, hogy munkatársait valamilyen külső-belső jellegzetesség alapján kedves becenevekkel illeti. Személye az élő történelem, az első Mars expedíció tagja volt. Hosszú űrbéli tartózkodásának eredményeként a kozmikus sugárzástól súlyos betegségben szenved. Gigalt másik mentoráltja, **Hakim Ashmead**, Hachimaki vetélytársa a Jupiter misszió jelölt kiválasztási folyamatában, valamint az OSA tisztje, akinek van egy rendkívül sötét titka... **Hoshino Gorou**, Hachi édesapja.

Jelleme leginkább fiára hasonlít, legjobban az alma nem esik messze a fájától mondással jellemezhető; egy érett korú, de fiatalos, viccelődő szellemű ember, aki játékosan folyton fia bosszantásán ügyködik. Az űrutazás legendás alakja, a Mars expedíció volt tagja, s a tervezett Jupiter küldetés főmérnök jelöltje. Mind egyik szereplő, még a sorozatban felbukkanó epizód szereplők esetében is jól kidolgozott, egyedí, igazi jellemmel rendelkező karakterekkel találkozhatunk. Megismerhetjük múltjuk egy darabkáját, jelenüket, s láthatjuk pozitív vagy negatív irányú jellemfejlődésüket, cselekedeteik motivációját. Senki nem születik hősnak, de mindenki hőssé válhat. A sokak által lenézett „szemetesek” mindannyian hétköznapi hősök, akik bárán szembenézően a kihívásokkal, veszélyekkel, támogatják egymást jobban, rosszban, s erőt merítenek szeretteikből. Szereplők közötti viszonyok jól tükrözik, hogy egyedül nem boldogul az ember, mindannyiuknak szüksége van valakire, valamire, hogy átvészelje a legnehezebb időszakokat, erőt és bátorságot merítsen, s a szeretet érzésére.

Folytatás a következő oldalon!

Ennek érzékeltetésére keresve sem lehetne a végtelen világűrnél jobb helyszínt találni, ahol a magány és egyedüllét érzése mindennél nagyobb súllyal nehezedik rájuk a gravitáció nélküli környezetben. A személyes érzelmeken, motivációkon túlmenően láthatjuk, ahogyan a korántsem szürke hétköznapjaik ismétlődnek, minden ronc begyűjtése próbára teszi őket szakmailag és olykor emberileg is. Az így szerzett tapasztalataikat közvetve, illetve közvetlenül az élet más területén is kamatoztatni tudják. Betekinthetünk az űrállomáson zajló élet részleteibe, más részlegekkel való kapcsolatukba, a magánéletükbe is, s hogy a családokat milyen erős kötelék fűzi össze, amely kitart az olykor hónapokig, sőt évekig távol maradó szeretteik mellett, s hogy milyen erőt nyújtanak számukra. Nehéz döntéseket kell meghozniuk, vívódnak, örülnek, szomorkodnak, félnek s bátrak is. A történet fokozatosan feltár egy összeesküvést, politikai katonai játszmát, szembekerülnek a már említett terrorszervezettel is, megküzdenek saját belső démonjaikkal.

A sorozat mögött

Valóságos kis űrbéli eposz kibontakozásának lehetünk szemtanúi, amelynek varázsa huszonhat részen keresztül a képernyő elé szegezi a nézőt. Az előzőekben már említett szereplők részletes kidolgozottsága mellett a történet sem laposodik el a részek során, a fő- és mellékszálak kellő feszültséget, drámát, érzelmeket visznek a cselekménybe. Az űrbéli világ megjelenítése is meglepően részletes, a gravitáció hiánya, az űrbéli tárgyak mozgása, az elképzelt technikai megoldások mind-mind valóságosnak hatnak

Az egyszerre utópisztikus és disztópikus világkép szépen lassan, párhuzamosan jelenik meg a sorozatban, de a humor sem hiányzik belőle. Az elképzelt jövőbeli világ történelmében a Földön tovább folytatódott a napjainkban is tapasztalható fejlett, fejlődő és az úgynevezett harmadik világ közötti szembenállás, rivalizálás. A gazdag országok még gazdagabbak lettek, s az űr monopolizálásában is élen járnak, a szükséges nyersanyagokat az erősebbek katonai erővel vették el a gyengébbektől. A vezetők országok valószerűleg a NATO mintájára egy nemzetközi szervezetbe, az INTO-ba (International Treaty Organization) szerveződtek, amelynek elsődleges célja, hogy az űrkutatást a tagországok katonai és gazdasági szolgálatába állítsa. A növekvő egyenlőtlenségek életre hívják a már említett „Úrfelszabadítási” Front terrorszervezetet, amely szerint a világűr meghódítása helyett először a Föld gazdasági-szociális, megosztottsági problémáira, s az éhínség felszámolására kellene törekedni. Céljaik elérése érdekében semmilyen eszköztől sem riadnak vissza.

Utópisztikus világképként feltűnnek az űrtechnika gyógyászati, tudományos, gazdasági eredményei, amelyek megfelelő kezekben összességében pozitívan befolyásolják az emberiség jövőjét, s részben megoldást jelenthetnek bolygónk megmentésére is. Pozitívumként tudom értékelni azt is, hogy az űrállomáson különféle nemzetekből verbuválódott a személyzet, kis csapatunk tagjai Japánból, Oroszországból, az Amerikai Egyesült Államokból, El Tanikából (kitalált ország egy jövőbeli háború sújtotta Dél-Amerikában), Indiából származnak, s a történet folyamán számos más nemzet is képviselteti magát.

Folytatás a következő oldalon!

■ Anime ismertető

A multikulturális környezetben valóban felszínre kerülnek az ellentétek, viszont az eltérő gondolkodás, történelmi és élettapasztalat ellenére a cselekmény jól bemutatja, hogy az emberiség igenis képes az együttműködésre, s úgymond ezáltal csendesen kilép azok a világban élő emberek egy csoportjától elválasztó mesterséges fizikai- és szellemi falak, határok és a háború ellen. Megvilantja az emberi jellem sötétebb oldalait: harag, elvakultság, gyűlölet, hatalom iránti vágy, erőszakosság, gonoszság. S ezzel szemben kiemeli az olyan pozitív emberi értékeket, mint például a szeretet, szerelem, család, barátság, hűség, bátorság, gondoskodás. Ennek ékes példája a két főszereplő között: lassan kibontakozó, majd beteljesedő szerelem, egy új család létrejötte, a csapatban kialakuló családias légkör, az elvesztett szeretett személy iránt soha nem múló szeretet, amely még az űr végtelenségű távolságait is képes áthidalni.

Grafika és zene, s minden mi szemnek-fülnek ingere

Az igazi személyiséggel bíró szereplők, a lebilincselő történet mellett az audiovizuális kidolgozottság is megfelelő részletességű. Véleményem szerint a karakterek és a környezet megjelenítése nem elnagyolt, a szereplők rajzolása, testbeszéde és a szinkronszínészek játéka kiütően közvetíti a jellemeket, érzelmeiket. A grafika és a környezet közel egy évtized távlatában ma is teljességgel megállja a helyét. A zenei aláfestések és hanghatások illeszkednek az űrbéli környezethez, s hangulatuk követi az események ívét. Főként instrumentális jellegű zenéket hallhatunk, amelyek között igazi gyöngyszemekre bukkanhatunk, illetve néhány énekel kísért, szintén gyönyörű szám is elhangzik. Külön kiemelném a nyitó zene képsorait, amely egyfajta tisztelgésnek is tekinthető az űrutatás és űrtörő előtt, egy rövid történelmi áttekintés formájában. Megtekinthetjük a Sputnyik I és az Apollo fellövését, a repülés kora előtti mitológiai utalásokat, Robert Goddard első folyékony üzemanyagú rakétáját, s a rakéatechnológia olyan űrtörő is feltűnnek, mint Konstantin Tsiolkovszky, Wernher von Braun, akinek nevét viseli a sorozat Jupiter expedíciójának hajója is. Megjelenik még Lajka az első űrutatózó kutya, a MIR (béke) űrállomás, Skylab I. űrállomás, Nemzetközi űrállomás (ISS), Endeavour űrsikló, Hubble űrteleszkóp. Láthatjuk a Vosztoz I repülését, az Apolló 11 leszálló moduljának holdra szállását is, s az első emberi lábnyomot a Hold felszínén.

Végszó

Az animációs történet alapjául szolgáló, Makoto Yukimura neve alatt jegyzett manga kisebb-nagyobb módosításokkal került vászonra. A huszonhat részes sorozat elegendő teret engedett a történet megfelelő kibontására, a karakterek, a cselekmények végig fenn tartják a néző érdeklődését, valamint a történet lezárása is jól sikerült. Személy szerint elapósodó mélypontra nem is emlékszem a sorozatban, mert mindvégig igazi emberi érzésekkel, vágyakkal találkoztam. Kellően megfeszítve, tudományos-fantasztikus köntösbe bújtatva jelennek meg az emberi lét nagy kérdései, az ember, aki keresi helyét ezen a világon. Az akció, dráma, fantasztikum, romantika, a szereplők jelleme, a szinkronszínészek játéka, a hangulatos zene és szép grafika együttesen olyan atmoszférát teremtenek, hogy a néző képes együtt érezni a karakterekkel. Bátran ajánlom mindenkinek, azoknak, akik kicsit is érdeklődnek az űrutatás iránt, s azoknak is, akik egyáltalán nem, mert a történet számukra is tartogat meglepetéseket. A mély gondolatok, mögöttes mondanivaló kedvelői és a csupán szórakoztató, izgalmas történetre vágyók is megtalálhatják benne számításukat.

